

Beszélgetés Magas Lászlóval, a Kisalföldi Erdőgazdaság Rt. vezérigazgatójával

– Beszélgetésünket megelőző napon jelentették be a bírúgynökségek, hogy a szlovákok 800 m³/sec vízmennyiséget juttatnak a Szigetközbe. Mennyiben érinti ez a részvénytársaságot?

– Felkészültünk a víz fogadására. Mondhatni minimális fakészleteink vannak a hullámtéren, amit a rendelkezésünkre álló rövid idő alatt ki tudunk szállítani. A plusz vízmennyiség mindenféleképpen hasznos a térségnek, még akkor is, ha figyelembe vesszük a szokatlanul csapadékos időjárást. Természetesen azt a kárt, amit a Duna elterelése okozott immár 12 esztendőn keresztül, ez az átmeneti intézkedés nem teszi meg nem történtté.

– Május elseje óta jogilag is az Európai Unió tagjai lettünk. Mit jelent ez egy olyan gazdálkodó cégnek, amely eddig is karnyújtásnyira volt a bővítés előtti uniós államoktól?

– Nekem érzelmileg nagyon sokat, hiszen a '89-es Páneurópai Piknik követeléseinek beteljesülését jelenti. A cég életében azonban nagy változás nem jelent, hiszen évtizedek óta egyre erősebb és szerteágazóbb üzleti kapcsolatban állunk mindazokkal az országokkal, illetve cégekkel, akikhez most, május 1-je óta ez a sajátos jogviszony kapcsol. Én azt hiszem, hogy ez az egész uniós tagság, ha a nagyközönség is komolyan gondolja, vég eredményben azoknak, akik tisztességesen dolgoznak, valódi értékeket állítanak elő, vagy visznek a piacra, azoknak különböző változást nem jelent. Nem hiszem, hogy az uniós tagságunk megszünteti a leszállított árúk sokszor indokolatlan becsmérlését, vagy a sokszor szörszálhasogató – majdnem hogy azt mondom megalázó – alkupozícióját, amit természetesen eddig sem voltunk kötelesek elfogadni, csak hát sokszor a szükség belekényszerítheti a gazdálkodót. Úgy, hogy az a véleményem, hogy tenni kell tovább a dolgunkat és harcolni a vállalat és az ország érdekeiért. Hogy egy példát említsek. A vadászatnál eddig is előnyt jelentett a közelség mind azoknak az Ausztriából, Németországból jövő vadászni szándékozókna, akik jöttek, löttek, mentek, s amit ezután is nyilván meg fognak tenni. Ami nehezebb az elmúlt időszakhoz ké-

pest, azok az áfához kapcsolódó problémák, már ami a visszaigénylést jelenti.

Az kétségtelen, hogy az elmúlt évtizedekben a határátlépéskor kialakult szorongás szűnőfélben van és az a gombóc, amit az ember a határ felé közeledve érzett, egyre kisebb lesz, hiszen már most is személyazonossági igazolvánnyal léphetjük át az egykori vasfügönyt.

– Úgy ballottam, hogy az elmúlt napokban az ÁPV Rt.-nél a részvénytársaságok jövőjét meghatározó előkészítő megbeszélésen voltatok?

– Határozottan állíthatom, hogy téves az információ. Valóban voltunk a részvénytársaságok központjában és pedig annak a kellemes kötelezettségünknek tettünk eleget, hogy a vándorgyűlésre személyesen nyújtjuk át a meghívókat. De ha már szóba került a Zuhanyhíradóban hallott átszervezés kérdése, meg kell mondjam, hogy nekem ezzel kapcsolatban az a véleményem, hogy a tíz egynéhány éve kialakított részvénytársasági forma beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Kialakult egy olyan határozott és jól működő gazdálkodási forma, melynél kétségtelen, hogy a nyereséges gazdálkodás a cél, de egyfelől a nyereség eléréséhez végzett munka alatt nem károsodik az erdő és a több-kevesebb eredmény is mindig visszafordítódik az állami kézben lévő erdőállományok javára. Nem hiszem, hogy szükség lenne újabb, az átalakítással járó megrázkódtatásra, amely céget, személyt egyaránt érintene. Szak-

mánk jellegénél fogva eddig is mindig százévekben gondolkodunk, úgyhogy szerény véleményem szerint még egy pár évig hagyni kellene a kialakult gazdálkodási formát.

– Az utóbbi időben szinte kötelező az ilyen jellegű beszélgetésekkor megemlíteni az erdészet és a természetvédelem kapcsolatát.

– Cégünk területét a különféle védettségi kategóriák 47%-ban érintik. Ez nem kevés, különösen az amúgy is meglehetősen, szabdalt erdőtümbökben való gazdálkodást nézve. De elvagyunk, különösebb összetűzések nélkül. Meggyőződésem, hogy mindkét szakterület törvényességi hibáit figyelembe véve, szót kell értenünk. Az a tapasztalatom, hogy a legkényesebb kérdés is megoldható, ha a két félnél a személyi hozzáállás feltételei adottak. Szélsőségektől mentes, a másik fél szándékát is figyelembe vevő, az erdő- és természetvédelem hosszú távú céljait szolgáló döntések születhetnek. Sokszor elfelejtjük, hogy csak úgy tudjuk meggyőzni tárgyalópartnereinket, ha magunkat is hagyjuk meggyőzni. Az eredmény már csak jó taktika és a tárgyalásra való alapos felkészülés kérdése. Mert nem a mi erdészeink tehetnek arról, hogy az ötvenes években lecsapolatták a Hanságot, vagy hogy elegenden akácosokat létesítettek hektárszám és így ma „kegyvesztett” fajokkal kell gazdálkodnunk. Külön szerencsénk az, hogy a helyi nemzeti park vezetője igen képzett és rendkívüli gyakorlati érzéssel rendelkező erdőmérnök.

– Említetted az utóbbi években nem megszokott csapadékos tavaszt.

– Valóban, mint általában a mezőgazdaságban dolgozók mindig a bőrükön érzik az esős évszakok előnyét-hátrányát; mi is így vagyunk ezzel. Tavaly a szokatlanul száraz tavasz 260 hektáron okozott aszálykárt. Ez, különösen a gönyői homokos területeken és a cseri talajokon szembetűnő. Az idei tavasz ezeken a területeken jótékonyan hatott az erdősítésekre, viszont a vízzel borított hansági térségnek egyáltalán nem hiányzott a többletcsapadék. Elég csak arra utalnom, hogy ezeken a területeken normális körülmények között is csak júniustól szeptemberig tudunk gépekkel dolgozni. Van olyan év, a jelenlegi is ilyen,

hogy az erdősíntendő területeken, május közepén még költ a hattytű.

– *Kérlek, mondjunk néhány gondolatot a vándorgyűlésről, hiszen nem mindennapi feladat ennek az eseménynek a megszervezése és lebonyolítása.*

– Több oka volt, hogy házigazdaként jelentkeztünk. Az egyik az, hogy 1981-ben volt itt utoljára vándorgyűlés és ha a „vetésforgót” vesszük figyelembe, nagyjából úgyis ránk került volna a sor. A másik, hogy 10 esztendővel ezelőtt alakultunk részvénytársasággá. Az elmúlt 10 évet igyekeztünk építő szakaszként végigdolgozni, és úgy gondolom, hogy a visszajelzések alapján bátran kijelenthetem, hogy rendben vannak a dolgaink. És mint az előbb említettem,

az adottságaink komoly szakmai kihívást jelentenek minden itt dolgozó erdésznek, amelyet a terepen szeretnénk a vándorgyűlés résztvevőinek bemutatni. Ráadásul abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy két, a világörökség részét képező objektum is van a működési területünkön, úgymint Pannonhalma és Fertőd. A kettő közül az utóbbit programunkba illesztettük.

Mindent megtett a szervezők aprajánagyja, hogy maradandó élményt nyújtsunk a Kisalföldi Erdőgazdaság Részvénytársaságnál megrendezett 135. Vándorgyűlés résztvevőinek és az Erdészeti Lapokon keresztül azoknak, akik bármilyen okból nem vehettek részt a rendezvényen.

– *Köszönöm a beszélgetést.*

Pápai Gábor

A hőveji kézimunka története

Az 1860-as években jelentős fordulat következett be az addig csak mezei, házimunkával foglalkozó lányok, asszonyok életében. Ekkor kezdte a ma már világhírű kézimunkát művelni *Horváth Borbála*, a későbbi *Nyikos Gáspárné*. Ő vezette be gyermekeit, unokáit a gyönyörű munka rejtelmeibe. Tőle tanulták, hogy a kézimunka nemcsak pénzt, jó keresetet jelent, hanem örömet, gyönyörűséget. Egy-egy nagyobb munka befejezése mindig felejthetetlen élményt adott számukra. Azért még a mai napig is minden munkájuk gyönyörűség. 16 éves kislány volt, amikor barbacsi rokonoknál tanulta a „varrást”. Itthon készített magának egy hímezett köténykét. A barátnőinek nagyon megtetszett, megtanulták és a következő farsangon már saját készítésű kötényben táncoltak. Hamarosan hímeztek a zsebkendőket, jegykendőket, ingvállakat, amivel az akkori népviseletet még szebbé, értékesebbé tették. A férfiing-elők is hímezettek lettek. Készültek a szebbnél-szebb sublót-terítők, „firhangok”, párnavégek, szélek, szekrénycsíkok, ágyterítők. A gazdag Kapuvár már akkor híres népviselete rövid időn belül dúsabb, csipkésebb, hímesebb lett a hőveji lányok-asszonyok keze nyomán. A vállkendők neccelt díszreit, fodrait felváltotta a hőveji csipke. Nem kellett a hőveji lányoknak ezentúl, uradalmakhoz menni mezei munkára. A kézimunka árából megszerezték a család kiadásaira a fedezetet. Szorgal-

mas, ügyes kezű lányoknak nem volt gond beszerezni a kelengyét, amire férjhez mentek.

Az 1954-es moszkvai Magyar Népművészeti Kiállításon, valamint az 1962-es Brüsszeli Világkiállításon nyert aranyérem a bizonyítéka, hogy külföldön is osztatlan sikert aratott a hőveji csipke. 1955-en megalakult a Háziipari-Export Szövetkezet, amely azóta sajnos megszűnt. Akik szívügyüknek tekintik az igazi népművészetet, továbbra is készítik a szebbnél szebb motívumokban gazdag, egyéni fantáziával tervezett, gyönyörű terítőket. Csipkevirágokat, hagyományos leveleket, virágcsokrokat, indákat, ibolyákat a különféle alakú terítőkre, blúzokra, ruhákra.

A szép kézimunka anyaga könnyű, áttetsző, orgondi batiszt, moll, lenbatiszt, de bizonyos terítőkre a lenvászon sem elhanyagolható. A hímezőfonal lehet: osztott vagy 16-os fehér. A pókozashoz anyagtól függően 80-as vagy 60-as horgolócérna. A leveleket, sásokat laposhímezéssel, az előforduló lyukakat először előöltéssel körülfercelik, majd ollóval közepén kereszt alakban kivágják. A bevagdosott részeket az anyag bal oldalára tű segítségével visszahajtják, és körülvarrják. A nagyobb lyukakat pókozással töltik ki.

**Hirdessen az
Erdészeti Lapokban!**

(a 205. oldal folytatása)

kb mezőgazdasági terület hasznosításáról, a SERNEVAL hat telepén 1700 sertés gondozásáról, ugyancsak hat telepen 114 kb tőgazdaság üzemeltetéséről; 19 bányáról (mész, murva, homok); 845 km erdei út karbantartásáról; 805 épület állagmegóvásáról; fogatgazdaság szervezésében 81 lóról, 67 ezer kb vadrezervátumban a gazdálkodásról. Mindez főfeladatunk, az évi mintegy 92-115 ezer m³ fakitermelés, évi 6-900 kb erdősíntés, 42 ha csemetekerti munkálatai mellett. A szállítást gépkocsiszerelő üzem szervezésében 6 nagy teljesítményű tehergépkocsi és 6 teherbonyon 88 km erdei vasút látta el. Megoldandó volt az erdei szakmunkás-képzés, üzemi könyvtárak létesítése és az ellátást biztosító üzemi konyhák felállítása.

E visszaemlékezés minden területi tevékenységében magam előtt látom volt munkatársaimat, azokat a kitűnő, lelkiismeretes és becsületes szakembereket és azok segítőit. Sokat tanulva tőlük bálás szeretettel és mélyseges megbecsüléssel gondolok rájuk. Nebézségek, megmérettetések, sok küzdelem, de az elvégzett munka öröme, a becsületes munka és a munka megbecsülése szülte az eredményeket. Győr mindig elől állt. Áthaladva Győrön jólesően gondoltam a Bisinger-sétányi Erdőgazgatóságra, ahol tette vágyó kollégáim szakmánk kisugárzó erejével, szeretetével, töretlen akarással fáradoztak a ránk bízott erdővagyon védelmében, előmozdításában; a fejlődést, az erdők ügyét illetően megingathatatlanok voltak mindenféle áramlattal szemben. Együtt éreztük azt a segítséget, amely 1948 júliusában, az OEE Helyi Csoport megalakulásával az akkor már 150 főt meghaladó tagsága az együtvé tartozás és egyet akarás szellemével beépült a tő mellé is. Úgy gondolom az összefogás eredményes, az alapozás jó volt. Ezt tapasztaltam most a Vándorgyűlés gazdag szakmai programján látottak kapcsán. A kedves „győriek” méltán vallhatják magukénak a választott jelmondatukat Radnótiútól: „Erdőink majd lombosodnak, s bennük járni jó.”

1951. augusztus 23-án kapok rendelkezést az Erdőközponttól, amely beosztásomból felment és szeptember hó 1-vel Budapestre, az Erdőközpontba helyez át, ahol a Termelési Osztály vezetésével bíz meg Tömpe István, az Erdőközpont vezetője.

Riedl Gyula